

VROUWENBELANGEN

Van letterkunde en huishouden

VAN DE NOORSCHEN SCHRIJFSTER SIGRID UNDEL, die dit jaar den Nobelprijs voor letterkunde verwierf, las ik, dat ze zich overdag bezig houdt met het besturen van haar huishouden, en pas in den avond tijd vindt voor haar letterkundige werkzaamheden. Wanneer ze daarmee begint, is echter haar stof geordend en doordacht, heeft ze enkel maar te schrijven.

Al moet men naar de Scandinavische landen reizen, om vrouwelijke auteurs te vinden, wie de eer te beurt viel, met den Nobelprijs te worden begiftigd — men behoeft heusch niet zoo ver te gaan, om schrijfsters te ontmoeten, die er eenzelfde werkwijze op na houden.

Ik begon echter dit artikeltje niet, om u op de hoogte te brengen van de gewoonten van een boven de middelmaat uitstekende vrouw, maar om juist de heel gewone, doorsnee-huismoeders te vragen: beseffen zij wel, welk een gelegenheid ze hebben om, onder het schijnbaar alledaagsche huiswerk door, te werken aan heur eigen geestelijken groei?

Er zijn in 't huishouden zoo heel veel dingen, die je, neen, niet beslist gedachtenloos doet, maar waar je toch ook niet je volle aandacht bij noodig hebt. Wanneer je tien jaar of langer iederen morgen bedden opmaakt, behoef je over het hoe niet meer te denken. Als je jezelf eens een goeie manier van vatenwasschen hebt eigen gemaakt, houd je die je heele leven. Vloervegen, stof afnemen, het is meer een werk van accuratesse dan van nadenken. Onze gedachten zwerven onderwijl her- en derwaarts, vaak zonder dat we ons hiervan bewust zijn.

Maar wanneer we die gedachten nu eens niet lieten zwerven, doch ze bewust concentreerden op een of ander onderwerp? Als we eens, voor we gingen werken, een heel korte meditatie lazen, en aan de gedachten daarover voortspinnen, onder den machinaal te verrichten arbeid door?

Of we overwogen eens de waarheden of onwaarheden, ons voorgehouden in een of ander opvoedkundig boek? Of bij gelegenheid van een lezing?

O, ik weet wel: we moeten ook hierbij de contrôle over onszelf behouden. We moeten weten, wanneer het huishoudelijk werk al onze aandacht eischt. Wie 't beslag voor een cake wil maken en onderwijl een vers dichten, loopt gevaar, dat beide mislukken.

En toch houd ik vol, dat het huishoudelijk werk ons gelegenheid te over geeft, om ongemerkt, door anderen ongeweten, te werken aan onzen geestelijken opbouw! Wanneer we maar willen! Wanneer we maar inzien, dat onze taak niet enkel bestaat in de materiele verzorging van ons gezin.

We kunnen niet allen een Sigrid Undsel zijn. Maar we kunnen wel allen iets leeren van de manier, waarop zij haar tijd gebruikt en de gelegenheid aangrijpt.

J. M. W.-W.

FRANKRIJKS HOOFDSTAD

AAN DE HAND DER HISTORIE

door H. S. S. KUYPER

IV. Renaissance en Reformatie.

Weer heeft Parijs de leiding. — Voorspel der Hervorming te Parijs, — De Abdij de St. Germain-des-Prés — Lefèvre d'Étaples, de Fransche Erasmus.

In 't begin der 16e eeuw spoeden de Middeleeuwen ten einde en breekt zich, op alle gebied, een nieuw leven baan. Het Middeleeuwsche, vast-aaneengesmede Kerk-Staat-gebouw schudt op zijn grondvesten. Onin-neembaar geachte bolwerken bezwijken. Geweldig is de aanval, die met name de Roomsche kerk te verduren heeft; geweldig is haar tegenweer. Vreeselijke oorlogen ontbranden in Europa. Beginsel staat tegenover beginsel in onverzoenlijken kamp.

Ook de Europeesche cultuur wordt een andere. 't Nieuwe leven verdringt overal 't oude. De Gotiek heeft uitgebloeid. Uit Italië, het vaderland der Renaissance, komt een nieuwe stijl heel Europa vervormen.

Ook Frankrijk heeft zijn rijk aandeel zoowel in hervorming als in Her-vorming. Frankrijk was op 't eind der Middeleeuwen een groot, machtig en rijk land, een der leidende landen van Europa. Geen wonder, dat de groote nieuwe geestesstromingen van Renaissance (uit Italië) en Reformatie (uit Duitschland) heur hoofdbeddingen in Frankrijk hadden.

Het oude, sombere, schier ongenaakbare en onneembare Gotische kasteel, symbool van de onveiligheid der tijden, maakt plaats voor het vriendelijk, vreedzaam, vroolijk Renaissance-kasteel. In de 16e eeuw worden in Frankrijk tal van prachtige Renaissance-kasteelen gebouwd. En Renaissance-kerken. Niet minder weelderig dan zijn Middeleeuwsch-Gotische bloei is Frankrijks Renaissance-bloei. Want de koning en de adel en de geestelijkheid waren zeer rijk en beschikten over groote macht. Men kon ruimschoots en uit ruime beurs laten bouwen en verbouwen.

Om ons weer tot Parijs te bepalen: de Gotische paleizen der oude Fransche koningen voldeden niet meer. Ze raakten „uit de mode." Het nieuwe leven stelde andere eischen. Zoo werden in Parijs twee prachtige nieuwe koningspaleizen in Renaissance-stijl gebouwd. Het Louvre — dat nog bestaat — en nu Parijs' wereldberoemd museum van schoone kunsten is — door Pierre Lescot; en, daar vlak bij, de Tuileries¹⁾ — tijdens de Revolutie gesloopt — door Philibert Delorme.

En de nieuwe kasteelen en paleizen werden kwistig versierd met nieuwe meubelen, nieuwe schilderijen, nieuwe standbeelden. De kerken kregen nieuwe altaren. De eenheids-stijl der Gotiek had uitgediend. Scharen van Fransche kunstenaars — en 't Fransche volk is zeer kunstzinnig — schilderden, beitelde, bouwden om Frankrijks cultuurleven in nieuwen vorm uit te beelden. En het rijke, machtige Frankrijk was een van Europa's werkgevers bij uitnemendheid.

Naast de algeheele hervorming van het leven tot nieuwe schoonheid en weelde, aan het cultuurleven der oude Grieken en Romeinen ontleend — treedt de Hervorming op, die de leer-eenheid der Roomsche kerk breekt, en vrijheid eischt, God te dienen naar de rege-

¹⁾ Zoo geheeten naar de werkplaatsen voor het vervaardigen van dakpannen (tuiles), in de nabijheid gelegen.

